

Beskæftigelsen 2014

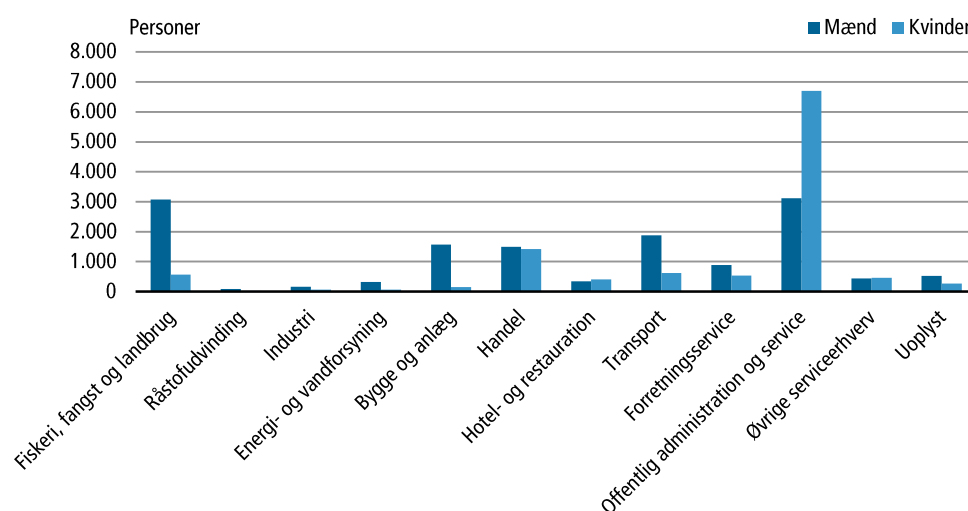
I kapitel 1 præsenteres nogle af de mest centrale opgørelser, der er skabt ud fra beskæftigelsesregistret. Alle figurer og tabeller er dannet på baggrund af udtræk i Grønlands Statistikbank <http://bank.stat.gl>, hvor der findes otte matricer på beskæftigelsesområdet. Her er det muligt at udtrække betydeligt mere detaljerede tabeller omkring beskæftigelsen end præsenteret i nærværende publikation.

Statistikens kilder og opgørelsesmetoder er beskrevet i kapitel 2.

1. Hovedtræk i beskæftigelsen

Den offentlige beskæftigelse udgør knap 40 pct. af den samlede beskæftigelse, og sektoren er derved den klart største målt på beskæftigelse. Som det ses af Figur 1.1, er det i særdeleshed kvinderne, der beskæftiges i det offentlige. Således har knap 60 pct. af de beskæftigede kvinder et job i den offentlige sektor. Også blandt mændene er beskæftigelsen størst indenfor det offentlige – men dog ikke i så høj grad som blandt kvinderne – og særligt fiskeriet beskæftiger også en stor del af mændene.

Figur 1.1. Hovedbeskæftigelse fordelt på køn og branche 2014

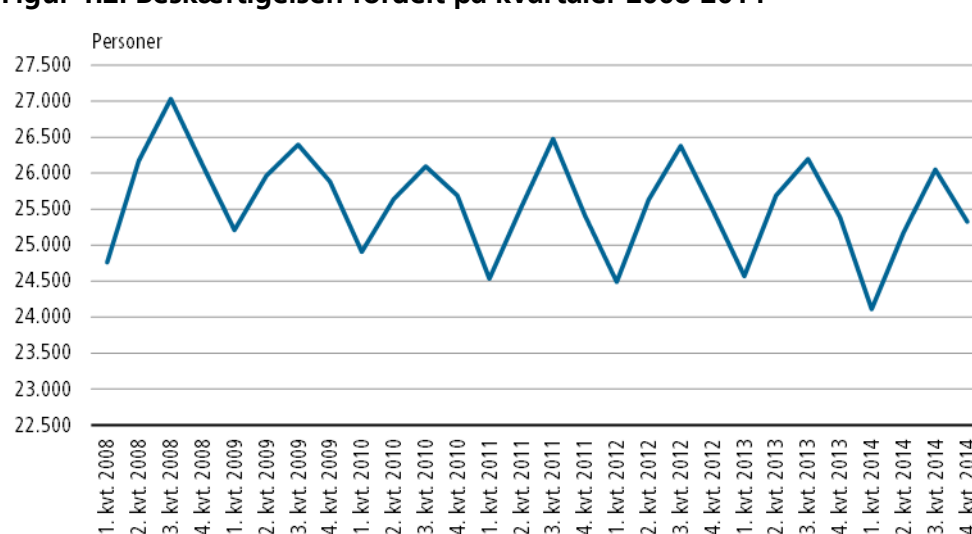

Kilde: Statistikbanken. <http://bank.stat.gl/ARDBFB1>

Det ses af Figur 1.2, at beskæftigelsen følger en fast årsrytme. Figuren afslører således betydende sæsonudsving, hvor der er op mod 2.000 flere personer i arbejde i 3. kvartal, hvor beskæftigelsen topper, i forhold til 1. kvartal, hvor beskæftigelsen er lavest. Størrelsen på disse sæsonudsving varierer dog en del fra år til år. Det kan endvidere noteres, at beskæftigelsen nåede et foreløbigt

lavpunkt i 1. kvartal 2014, hvor blot 24.113 borgere var i arbejde i gennemsnit i de tre måneder. I forlængelse heraf kan det nævnes, at samme kvartal står for det højeste antal arbejdssøgende, der til dato er registreret ved de kommunale arbejdsmarkedskontorer.

Figur 1.2. Beskæftigelsen fordelt på kvartaler 2008-2014

Kilde: Statistikbanken. <http://bank.stat.gl/ARDBFB2>

Tabel 1.1 viser, at der er en vis variation i branchefordelingen kommunerne i mellem. *Offentlig administration og service* er dog den klart største branche i alle fire kommuner, men eksempelvis spiller *Fiskeri, fangst og landbrug* en langt større rolle i Qaasuitsup Kommunia, hvor branchen udgør godt en fjerdedel af beskæftigelsen, end den gør i de øvrige tre kommuner.

Tabel 1.1 Hovedbeskæftigelse fordelt på branche og kommune 2014

	Kommune Kujalleq		Kommuneqarfik Sermersooq		Qeqqata Kommunia		Qaasuitsup Kommunia	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Alle	2.840	100,0	10.455	100,0	4.477	100,0	7.283	100,0
Fiskeri, fangst og landbrug	313	11,0	701	6,7	691	15,4	1.936	26,6
Råstofudvinding	48	1,7	58	0,6	2	0,0	2	0,0
Industri	5	0,2	145	1,4	46	1,0	29	0,4
Energi- og vandforsyning	51	1,8	135	1,3	46	1,0	150	2,1
Bygge og anlæg	247	8,7	678	6,5	464	10,4	331	4,5
Handel	352	12,4	1.126	10,8	583	13,0	856	11,8
Hotel- og restauration	80	2,8	308	2,9	128	2,9	225	3,1
Transport	237	8,3	1.356	13,0	442	9,9	458	6,3
Forretningservice	81	2,9	755	7,2	245	5,5	240	3,3
Offentlig administration og service	1.266	44,6	4.176	39,9	1.598	35,7	2.785	38,2
Øvrige serviceerhverv	87	3,1	546	5,2	134	3,0	122	1,7
Uoplyst	73	2,6	470	4,5	98	2,2	149	2,0

Kilde: Statistikbanken. <http://bank.stat.gl/ARDBFB3>

Tabel 1.2 viser udviklingen i såvel beskæftigelse som gennemsnitlig månedsløn i de enkelte distrikter de seneste tre år. Lønudviklingen fra 2013 til 2014 skal dog tolkes med en vis varsomhed – særligt i distrikter hvor fangst og fiskeri beskæftiger mange. Dette skyldes, at ændrede indberetningsprocedurer

i forbindelse med indhandling har medført, at indhandlende fangere og fiskeres ”løn” fra og med 2014 er nettoopgjort (omkostningerne er fratrukket) ud fra selvangivelsesoplysninger. For 2013 og tidligere er disse indhandlers ”løn” bruttoopgjort (indhandlingsbeløbet) – læs mere herom i Afsnit 2.3.3.

Tabel 1.2 Beskæftigelse og månedsløn fra hovedbeskæftigelse fordelt på distrikter

	Antal beskæftigede personer i gennemsnit pr. måned			Gennemsnitlig månedsløn fra hovedbeskæftigelse (kr.)		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Hele landet	25.501	25.461	25.167	25.227	25.671	25.157
Nanortalik	676	665	654	19.063	18.587	17.811
Qaqortoq	1.493	1.480	1.458	23.044	23.823	22.857
Narsaq	742	734	727	22.344	22.608	21.063
Paamiut	678	687	641	21.293	21.453	20.535
Nuuk	8.707	8.847	8.712	30.662	31.061	31.132
Maniitsoq	1.507	1.435	1.451	22.098	21.883	21.148
Sisimiut	3.015	3.018	3.025	24.344	25.037	25.117
Kangaatsiaq	391	411	428	17.125	18.557	17.368
Aasiaat	1.409	1.347	1.353	20.965	20.982	21.311
Qasigiannuit	570	589	593	19.654	20.848	19.283
Ilulissat	2.273	2.268	2.218	24.910	25.015	23.635
Qeqertarsuaq	362	382	377	24.476	24.335	21.629
Uummannaq	1.068	1.050	1.020	21.180	21.651	20.195
Upernavik	1.085	1.042	1.030	20.764	21.383	20.530
Qaanaaq	256	243	264	16.519	16.677	16.657
Tasiilaq	941	984	962	19.303	20.413	19.773
Ittoqqortoormiit	154	142	137	20.231	20.652	21.250

Kilde: Statistikbanken. <http://bank.stat.gl/ARDBFB4>

Tabel 1.3 Beskæftigelse og beskæftigelsesgrad fordelt på alder 2009 og 2014

	Fastboende befolkning ¹		Beskæftigelse i gennemsnit pr. måned (antal)		Beskæftigelsesgrad i gennemsnit pr. måned (pct.)	
	2009	2014	2009	2014	2009	2014
Alle	41.952	42.664	25.864	25.167	61,7	59,0
15-19 år	4.240	3.688	1.389	871	32,8	23,6
20-24 år	4.183	4.305	2.478	2.245	59,2	52,1
25-29 år	3.651	4.121	2.452	2.577	67,2	62,5
30-34 år	3.176	3.774	2.416	2.634	76,1	69,8
35-39 år	3.251	3.095	2.498	2.338	76,8	75,5
40-44 år	5.189	3.105	3.965	2.365	76,4	76,2
45-49 år	5.158	4.964	3.933	3.655	76,3	73,6
50-54 år	4.068	4.899	2.942	3.505	72,3	71,5
55-59 år	3.032	3.761	2.023	2.550	66,7	67,8
60-64 år	2.171	2.698	1.180	1.644	54,4	60,9
Over 64 år	3.833	4.254	587	784	15,3	18,4

¹ Den fastboende befolkning er defineret som alle borgere, der var bosiddende i landet både i starten og i slutningen af opgørelsesåret.

Anm.: Det bør understreges, at ledighedsprocenten ikke kan udledes af tabellen.

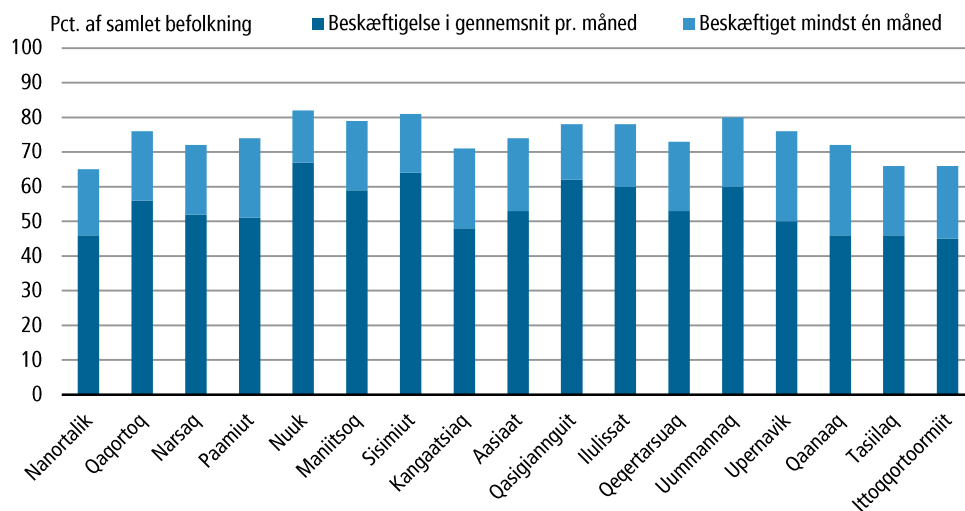
Kilde: Statistikbanken. <http://bank.stat.gl/ARDBFB5>

Det fremgår af Tabel 1.3, at beskæftigelsen blandt fastboende er faldet med 697 personer fra 2009 til 2014 på trods af, at den fastboende befolkning over

14 år er vokset med 712 personer i samme periode. Andelen af befolkningen, der er i beskæftigelse (beskæftigelsesgraden), faldt dermed fra 61,7 pct. i 2009 til 59,0 pct. i 2014.

Tabel 1.3 viser endvidere, at beskæftigelsesgraden for alle aldersgrupper under 55 år har været faldende, og særligt i de yngste aldersgrupper under 35 år er der tale om markante fald. Blandt de ældste aldersgrupper har andelen, der er i beskæftigelse, derimod været stigende – særligt blandt de 60-64-årige, hvor beskæftigelsesgraden er steget med 6,5 procentpoint over de fem år.

Figur 1.3 Beskæftigelsesgrad fordelt på distrikter 2014

Kilde: Statistikbanken. <http://bank.stat.gl/ARDBFB6>

Figur 1.3 viser, hvor stor en andel af den samlede befolkning over 14 år, der var i beskæftigelse i løbet af 2014, og hvor stor en andel, der i gennemsnit var i beskæftigelse pr. måned. De lyseblå områder kan tolkes som en gennemsnitlig arbejdskraftreserve. Det kan bemærkes, at de befolkningsmæssigt største distrikter, Nuuk distrikt og Sisimiut distrikt, havde den højeste beskæftigelsesgrad. Delaveste gennemsnitlige beskæftigelsesgrader finder man i Nanortalik, Qaanaaq, Tasiilaq og Ittoqqortoormiit distrikter.

Tabel 1.4 Hovedbeskæftigelse og løn fordelt på nationaliteter

	Antal hovedbeskæftigede i gennemsnit pr. måned			Gennemsnitlig månedsløn fra hovedbeskæftigelse (kr.)		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Alle	25.501	25.461	25.167	25.227	25.671	25.157
Danmark (født i Grønland)	21.775	21.807	21.695	22.345	22.779	22.214
Danmark (født uden for Grønland)	3.315	3.241	3.083	43.025	43.865	44.872
Norden	124	112	94	52.803	54.777	54.693
Europa	75	76	73	36.701	39.688	34.683
Afrika	9	8	6	25.213	27.876	27.902
Amerika	23	24	23	32.632	37.051	29.495
Asien	181	193	190	21.406	22.999	22.390

Kilde: Statistikbanken. <http://bank.stat.gl/ARDBFB7>

Tabel 1.5 Antal hovedbeskæftigede i gennemsnit pr. måned fordelt på nationalitet og branche 2014

	Danmark (født i Grønland)	Danmark (født uden for Grønland)	Norden	Europa	Afrika	Amerika	Asien
Alle	21.695	3.083	94	73	6	23	190
Fiskeri, fangst og landbrug	3.460	160	8	2	1	0	8
Råstofudvinding	71	32	2	4	0	1	0
Industri	178	43	1	1	0	1	0
Energi- og vandforsyning	308	68	2	4	0	1	0
Bygge og anlæg	1.357	341	9	8	0	2	3
Handel	2.646	236	5	2	0	0	31
Hotel- og restauration	539	103	2	6	0	0	93
Transport	2.051	388	31	15	0	3	12
Forretningsservice	1.023	362	4	3	2	3	25
Offentlig administration og service	8.727	1.026	24	25	2	10	11
Øvrige serviceerhverv	762	114	4	2	0	3	5
Uoplyst	574	211	2	3	0	0	3

Kilde: Statistikbanken. <http://bank.stat.gl/ARDBFB7>

Tabel 1.4 og Tabel 1.5 giver et indblik i beskæftigelsen blandt fastboende udlændinge i landet. Af diskretionshensyn er nationaliteterne grupperet efter kontinent – dog er statsborgere i de øvrige nordiske lande slået sammen i en selvstændig gruppe. Endvidere er danske statsborgere opdelt efter fødested.

Tabel 1.6 Beskæftigelse og gennemsnitlig månedsløn fordelt på højest fuldført uddannelse

	Antal beskæftigede i gennemsnit pr. måned			Gennemsnitlig månedsløn fra hovedbeskæftigelse (kr.)		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Alle	25.501	25.461	25.167	25.227	25.671	25.157
Folkeskole	14.132	13.882	13.399	20.535	20.994	20.057
Gymnasieuddannelse	1.092	1.160	1.222	25.589	24.599	23.939
Erhvervsuddannelse; Samlet	6.363	6.418	6.514	27.415	27.606	27.419
<i>Erhvervsuddannelse; Kunst og humaniora</i>	153	144	153	25.882	27.170	27.400
<i>Erhvervsuddannelse; Erhverv, administration og jura</i>	1.522	1.529	1.522	26.248	26.712	27.683
<i>Erhvervsuddannelse; Ingeniørvidenskab, produktion og konstruktion</i>	2.326	2.327	2.322	30.641	30.399	30.093
<i>Erhvervsuddannelse; Landbrug, skovbrug, fiskeri og veterinær</i>	271	260	330	28.904	31.235	28.718
<i>Erhvervsuddannelse; Sundhed og velfærd</i>	1.292	1.359	1.373	21.019	21.477	21.463
<i>Erhvervsuddannelse; Servicesektor</i>	718	708	721	30.425	30.616	28.773
<i>Erhvervsuddannelse; Øvrige</i>	80	89	93	29.938	29.700	29.230
Almen og erhvervsefteruddannelse	122	137	145	17.691	19.121	18.624
Videregående uddannelse	3.792	3.865	3.887	39.181	39.809	39.571

Anm.: Eksempler på konkrete uddannelser i de enkelte uddannelsesgrupper kan findes på www.stat.gl.

Kilde: Statistikbanken. <http://bank.stat.gl/ARDBFB8>

Det ses af Tabel 1.6, at over halvdelen af de beskæftigede ikke har fuldført anden uddannelse end folkeskolen. Antallet af personer uden anden uddannelse er dog aftagende, mens antallet af beskæftigede personer i alle andre uddannelseskategorier er voksende.

Tabellen viser også, at der er en betydelig sammenhæng mellem uddannelsesniveau og gennemsnitsløn. Eksempelvis tjener personer med en videregående uddannelse i gennemsnit næsten dobbelt så meget som personer uden anden

uddannelse end folkeskolen. Det skal dog bemærkes, at arbejdstiden ikke er inddraget lønopgørelsen, og det må formodes, at andelen af fuldtidsbeskæftigede er højest blandt de højtuddannede. Dette forhold er formentlig også årsagen til det lave lønniveau blandt personer med efteruddannelse som højest fuldførte uddannelse. Idet denne uddannelsesgruppe primært består af personer med gymnasiale supperingskurser eller lignende som højest fuldførte uddannelse, må en betydelig del af disse personer formodes at være i gang med en videregående uddannelse, hvorfor mange formentlig kun er deltidsbeskæftiget.

2. Om beskæftigelsesstatistikken

2.1 Baggrund

I 2011 foretog Grønland Statistik en omfattende revision af beskæftigelsesstatistikken med udgangspunkt i et – på daværende tidspunkt – nyt og mere detaljeret datagrundlag. Sigtet var at få tilpasset statistikken og de anvendte opgørelsesmetoder til de internationale standarder, som er formuleret af ILO's statistiske kontor.¹ I 2012 blev en tilsvarende revision af ledighedsstatistikken foretaget, således at der nu foreligger en sammenhængende arbejdsmarkedsstatistik med udgangspunkt i internationale standarder. De to statistikker – beskæftigelsesstatistikken og ledighedsstatistikken – udgives dog separat.

2.2 Kilder

De såkaldte **månedsspecifikationer** og **månedsspecifikationer** udgør den mest centrale del af statistikens datagrundlag, og begge stammer fra virksomhedernes månedlige indberetninger til Skattestyrelsen. Månedsspecifikationerne indeholder de enkelte virksomheders samlede månedlige lønudgifter og heraf hvor meget, der er indeholdt til skat og arbejdsmarkedsafgift. I månedsspecifikationerne fordeles løn og skat fra virksomhederne ud på de enkelte ansatte. Månedsspecifikationerne er således virksomhedsorienterede, mens månedsspecifikationerne er personorienterede, og de to opgørelser er meget tæt knyttet til hinanden.

Ovenstående kilder dækker dog ikke alle personer i beskæftigelse – blandt andet mangler mange selvstændigt erhvervsdrivende og lønmodtagere med dansk-registrerede arbejdsgivere. Den resterende beskæftigelse imputeres ud fra oplysninger om A-indkomst og resultat af egen virksomhed i Grønlands Statistiks **personorienterede indkomstregister**, der er dannet på baggrund af selvangivelsesoplysninger.

I forbindelse med imputering af beskæftigelse, der ikke er dækket af månedsspecifikationerne og –specifikationerne, anvendes endvidere de kommunale **registreringer af arbejdssøgende** ved de lokale arbejdsmarkedskontorer.

I forbindelse med opgørelser over beskæftigelsen i den offentlige sektor har Grønlands Statistiks **register over kommunale udbetalinger af indkomst-erstattende ydelser** været helt centralt. Registret har gjort det muligt at adskille månedsspecifikationerne i lønudbetalinger og i udbetalinger, der ikke er beskæftigelsesrelaterede.

Til at knytte brancheoplysninger på beskæftigelsen anvendes **Grønlands Erhvervsregister (GER)**. I GER er hver registreret virksomhed tildelt den branche, hvor det skønnes, at virksomheden har sin primære aktivitet. Denne brancheinddeling er dog modificeret en anelse i statistikens branchekodning, og således flugter beskæftigelsesstatistikens brancher ikke fuldstændig med

¹ ILO (International Labour Organisation) er den internationale arbejdsorganisation. Organisationen er underlagt FN.

brancheinddelingen i GER. Motivationen til denne omkodning er, at flere større virksomheder – særligt med tilknytning til fiskeriet, og som direkte eller indirekte beskæftiger fiskere – er registreret under andre brancher i GER. Dette forhold ville – uden omkodning – betyde, at beskæftigelsen i enkelte brancher – særligt inden for fiskeriet – ville være stærkt undervurderet, mens beskæftigelsen i andre brancher – primært inden for handel og industri – ville blive tilsvarende overvurderet. Omkodningen er foretaget således, at virksomhederne inddeles efter brancherelationer, hvilket eksempelvis betyder, at branchen *Fiskeri, fangst og landbrug* foruden fiskere, fangere og landmænd også inkluderer blandt andet ansatte på fiskefabrikker og indhandlingssteder samt slagteriarbejdere. Ligeledes består beskæftigelsen i branchen *Råstofudvinding* foruden minearbejdere også af andre personer med direkte råstofrelaterede jobs som eksempelvis geologiske undersøgelser.

Til at definere den fastboende befolkning, der er statistikkens analysepopulation, anvendes Grønlands Statistiks **befolkningsregister**. Registeret anvendes endvidere til at knytte demografiske oplysninger – såsom bopæl, alder og køn – på beskæftigelsen. Disse demografiske oplysninger er opgjort ultimo tællingsåret.

Statistikkens uddannelsesoplysninger stammer fra Grønlands Statistiks **register over højest fuldførte uddannelser (HFU)**, der er opgjort ultimo tællingsåret. Inddelingen i uddannelsesgrupper er foretaget med udgangspunkt i ISCED11-uddannelsesnomenklatur, der dog er omstruktureret – eller komprimeret – ned til fem uddannelsesniveauer med *"Folkeskole"* som det laveste niveau og *"Videregående uddannelse"* som det højeste. Der er endvidere foretaget en underopdeling af gruppen *"Erhvervsuddannelser"* ud på syv undervisningssektorer. Eksempler på konkrete uddannelser inden for de enkelte uddannelsesgrupper kan findes i en pdf-fil på Grønlands Statistiks hjemmeside www.stat.gl under *Arbejdsmarked*. For yderligere information omkring uddannelsesopgørelserne henvises til metodebeskrivelsen i seneste publikation af befolkningens uddannelsesprofil.

2.3 Metode

Det overordnede udgangspunkt for valg af opgørelsesmetoder er de retningslinjer og definitioner på området, som er beskrevet af ILO's statistiske kontor. Metoderne opfylder således – i videst muligt omfang – de internationale standarder på området.

2.3.1 Definition af beskæftigelse

ILO definerer i korte træk beskæftigelse som personer, der i en referenceperiode har udført arbejde i mindst én time. Referenceperiodens længde er derimod ikke klart defineret, men det anbefales, at den er relativt kort – eksempelvis en dag eller en uge. Endvidere anbefales det, at der defineres en minimumsalder for arbejdsstyrken ud fra de særlige forhold, der er gældende i det pågældende land. Der anbefales derimod ikke en øvre aldersgrænse.

Med månedsopgørelser på løn og ikke timer er datagrundlaget ikke formelt forenelig med ILO-definitionen, hvorfor det har været nødvendigt at lave en tilpasset definition for den grønlandske beskæftigelse. Dette er forsøgt gjort, så den ligger tættest muligt på ILO-definitionen.

Den korteste referenceperiode, de anvendte data muliggør, er én måned, hvilket er betydeligt længere end ILO's anbefalinger på én dag eller én uge. For at begrænse betydningen af den relativt lange referenceperiode har det derfor været nødvendigt at hæve beskæftigelseskriteriet, der i ILO-definitionen er mindst én times arbejde. Idet statistikkens datagrundlag ikke indeholder oplysninger om den arbejdstid, der ligger til grund for lønudbetalingerne, har det endvidere været nødvendigt at definere en omregningsfaktor mellem arbejdstid og løn.

Beskæftigelseskriteriet er valgt til mindst én dags arbejde i en måned, hvilket med udgangspunkt i en arbejdsdag på 8 timer, en arbejdsuge på 5 arbejdsdage og en måned på 20 arbejdsdage skaleret ned vil svare til et kriterium på 0,4 timer med en referenceperiode på en dag, og 2 timer med en referenceperiode på en uge. Som omregningsfaktor er valgt SIK's mindsteløn, da det antages, at langt hovedparten af de personer, der vil ligge omkring grænsen hører til blandt de lavest lønnede. Således har Grønlands Statistik valgt at definere, at en person er i beskæftigelse i en given måned, såfremt:

- Personen ved udgangen af året er fyldt mindst 15 år.
- Personen har udført lønnet arbejde eller har optjent anden erhvervsrelateret indkomst (indhandling eller "løn" fra egen virksomhed) i den pågældende måned.
- Lønnen fra dette arbejde svarer som minimum til det beløb, som otte timers arbejde vil indbringe med en timesats svarende til mindstelønnen for ikke-faglærte arbejdere ifølge den på tidspunktet gældende overenskomst mellem SIK og Naalakkersuisut.

2.3.2 Datavalidering

De data, der lægger til grund for opgørelserne, er skabt med et administrativt formål, hvilket i nogen grad kan begrænse deres statistiske anvendelighed. Eksempelvis er betydningen af, om en lønudbetaling er registreret for juni eller december, formentlig meget mindre i en skattemæssig kontekst, end det er i en statistisk. Som følge heraf er det helt afgørende for opgørelsernes kvalitet, at der foretages en omfattende datavalidering.

I månedsspecifikationerne er det ikke muligt at afgøre, om en registrering vedrører løn for arbejde, eller om der er tale om en ikke-beskæftigelsesrelateret udbetaling. Derfor er der ved brug af Grønlands Statistiks *register over kommunale udbetalinger af indkomsterstøttende ydelser* lavet en kortlægning af modtagere af disse ydelser på månedsplan. Udbetalinger til disse personer er efterfølgende frasorteret månedsspecifikationer knyttet til kommunerne.

Samme problematik gør sig gældende i andre brancher, der også udbetaler ikke-beskæftigelsesrelateret A-indkomst. Det må antages, at beskæftigelsen er minimal i forhold til antallet af ikke-beskæftigede personer, der modtager ydelser fra disse brancher, hvorfor beskæftigede i pensionskasser samt syge- og livsforsikringsvirksomheder helt udeladt i statistikken.

Ekstraordinære udbetalinger, der hidrører beskæftigelse i en flermåneders periode – eksempelvis feriepenge og særlige bonusordninger – er der brugt en del ressourcer på at få identificeret, og de er efterfølgende blevet fordelt ud på alle aktive måneder for den pågældende ansættelse i det pågældende år.

2.3.3 Beskæftigelse registret ved indhandling

Frem til og med 2013 indberettede indhandlingsstederne både indhandlingsbeløb og foreløbig skattetræk i månedsspecifikationerne, når fangere, fiskere mm. indhandlede. Denne indberetningsprocedure medførte, at det ikke var muligt at adskille indhandlere fra almindelige lønmodtagere i de pågældende virksomheder, hvorfor indhandlingsbeløb blev sidestillet med løn. Følgelig er lønopgørelser før 2014 en anelse overvurderede – i særdeleshed inden for branchen *Fiskeri, fangst og landbrug*.

Fra og med 2014 indberetter indhandlingsvirksomhederne alene foreløbig skattetræk ved indhandling, hvilket har muliggjort en adskillelse af lønmodtagere og indhandlere i specifikationerne. Ved at anvende foreløbig skattetræk ved indhandling opgjort månedsvist som fordelingsnøgle, er indhandlernes årsresultat fra egen virksomhed registreret i selvangivelserne fordelt ud som "løn" på de enkelte måneder, hvor de pågældende har indhandlet.

Denne metodeændring betyder, at lønopgørelser fra og med 2014 er mere retvisende end tidligere, men også at der er et mindre databrud i serien, der bevirker, at lønudviklingen over tid – særligt inden for branchen *Fiskeri, fangst og landbrug* – skal foretage med en vis varsomhed.

I 2014 var 820 indhandlende fangere og fiskere registreret i beskæftigelse i gennemsnit pr. måned. Disse udgjorde 22,5 pct. af beskæftigelsen inden for branchen *Fiskeri, fangst og landbrug* og 3,3 pct. af den samlede beskæftigelse.

2.3.4 Imputering af ikke-registreret beskæftigelse

Efter at ovenstående valideringsarbejde er udført og data er samkørt med Grønlands Statistiks befolkningsregister, således at data afgrænses til den fastboende befolkning² over 14 år, samkøres data med Grønlands Statistiks indkomstregister. Dette for at imputere den beskæftigelse, som ikke dækkes af

² Den fastboende befolkning er defineret til at være alle personer, der var bosiddende i lande både primo og ultimo det pågældende år.

månedstredegørelserne og –specifikationerne. I praksis gøres dette ved at identificere personer, der opfylder nedenstående kriterier.

- Personen er ikke registreret som beskæftiget i mere seks måneder i det midlertidige beskæftigelsesregister, der er dannet efter ovenstående valideringer.
- Personen har i indkomstregistret en betydelig (defineret ud fra bruttoindkomstdeciler i indkomststatistikken) registret A-indkomst eller indkomst fra egen virksomhed, der ikke i forvejen er registreret i månedsspecifikationerne (hverken løn eller senere frasorterede ikke-beskæftigelsesrelaterede indkomster). Grænsen for, hvornår disse indkomster er ”betydelige” gradueres efter antallet af måneder, hvor personen i forvejen er registreret beskæftiget eller som arbejdssøgende.
- Måneder hvor personen har ladet sig registrerer som arbejdssøgende vil vedkommende ikke kunne betragtes som beskæftiget (dette gælder udelukkende for den imputerede beskæftigelse).

Den imputerede beskæftigelse udgjorde i 2014 1.257 personer i gennemsnit pr. måned, hvoraf 544 var lønmodtagere og 713 var selvstændige. Idet der i indkomstregistret ikke forelægger oplysninger om, ved hvilke arbejdsgivere A-indkomsten er optjent, er den imputerede lønmodtagerbeskæftigelse tildelt branchen *Ukendt*. Den imputerede beskæftigelse blandt selvstændige er brancheplaceret ud fra det i selvangivelsen angivne virksomhedsnummer (GER-nummer). I tilfælde, hvor selvstændige ikke har angivet virksomhedsnummer, er beskæftigelsen tildelt branchen *Fiskeri, fangst og landbrug*, såfremt vedkommende har registreret indhandling i selvangivelsen, og ellers branchen *Ukendt*, hvis der hverken er registreret virksomhedsnummer eller positiv indhandling i selvangivelsen.

2.3.5 Beskæftigelsesregistret

Ud fra de validerede data og den imputerede beskæftigelse skabes det endelige beskæftigelsesregister, der danner grundlag for beskæftigelsesstatistikken. Registret er afgrænset til den fastboende befolkning – defineret som alle personer, der var bosiddende i landet både primo og ultimo det pågældende år – og som ved årets slutning var fyldt 15 år. I Tabel 2.1 angives størrelsen af de to populationer, hvis fællesmængde definerer den fastboende befolkning, og tabellen viser, at blot 3 pct. af ultimo-populationen i 2014 ikke indgår i den fastboende befolkning.

Tabel 2.1 Den fastboende befolkning

	2010	2011	2012	2013	2014
Befolkning primo, mindst 14 år	44.557	44.815	45.214	45.062	45.041
Befolkning ultimo, mindst 15 år	43.925	44.251	44.234	44.238	44.102
Fastboende befolkning, mindst 15 år ultimo	42.315	42.675	42.855	42.914	42.664

Beskæftigelsesregistret indeholder udover oplysninger om registreret løn, skat og branche også en oplysning, om den pågældende ansættelse er klassificeret som hovedbeskæftigelse eller bibeskæftigelse. Hovedbeskæftigelse defineres som den ansættelse, hvor personen i den pågældende måned har højest registreret løn, mens alle andre ansættelser for den pågældende person i den pågældende måned defineres som bibeskæftigelse. Endvidere er der knyttet demografiske og geografiske oplysninger på registret.

2.3.6 Statistikbanken

Ud fra beskæftigelsesregistret dannes otte matricer til Grønlands Statistikbank <http://bank.stat.gl>, der giver mulighed for at udtrække detaljerede opgørelser over beskæftigelsen. Alle tabeller og figurer i Kapitel 1 er dannet på baggrund af udtræk fra disse matricer, og i kildehenvisningen under hver tabel og figur er internetadressen til den pågældende matrice angivet.

2.4 Fejlkilder

Idet registrene, der danner grundlag for statistikken, er skabt ud fra store mængder administrative data, er der naturligvis en række mulige fejlkilder. De væsentligste af disse præsenteres her.

Idet hele statistikken bygger på arbejdsgivernes månedlige indberetninger af løn med mere, hænger opgørelsernes kvalitet uløseligt sammen med, hvor nøjagtige disse indberetninger reelt er. Således vil praksis for periodisering af lønningerne i den enkelte virksomhed være en usikkerhedsfaktor af en vis betydning. Som beskrevet i afsnittet om datavalidering har denne problematik fået betydelig opmærksomhed i tilblivelsen af de endelige registre. I særdeleshed er der blevet brugt en del ressourcer på at identificere ekstraordinære enkeltudbetalinger, som hidrører beskæftigelse i en flermåneders periode såsom feriepenge og særlige bonusordninger. På grund af størrelsen og kompleksiteten af data må det dog forventes, at en vis del af disse ekstraordinære udbetalinger ikke har ladet sig identificere og følgelig må anses som en fejlkilde. Denne har utvivlsomt størst indvirkning på opgørelserne af månedsløn, mens det skønnes, at problematikken ikke har den store betydning for kvaliteten af beskæftigelsesopgørelserne. For lønningerne vurderes fejlene at have klart størst betydning for december, hvor feriepenge typisk registreres. Derfor kan månedslønnen for denne måned – og derved 4. kvartal – være overvurderede. De tilsvarende tal for de andre kvartaler vil i så fald være undervurderede. Derfor bør sammenligninger af kvartalstal for gennemsnitlige månedslønninger foretages med en vis varsomhed.

En lignende problematik er gældende for registreringerne af de indkomsterstøttende offentlige ydelser, der i datavalideringen bruges til residualt at udlede beskæftigelsesrelaterede kommunale udbetalinger. Udbetalinger af indkomsterstøttende ydelser vedrører ikke nødvendigvis registreringsmånederne; Eksempelvis kan udbetalinger for flere måneder ligge i samme registrering. Selvom datavalideringen har været meget grundig for at rette op

på denne problematik, må det på grund af datakompleksiteten betragtes som en kilde til usikkerhed.

Idet løn for indhandlende fangere og fiskere til og med 2013 er bruttoopgjort – det vil sige, at indhandlingsbeløb er sidestillet med løn – er lønopgørelserne for denne gruppe overvurderede før 2014. Den ændrede procedure fra og med 2014 har medført mere retvisende lønopgørelser for disse fangere og fiskere, hvilket dog samtidig må betragtes som et mindre databrud. Analyser af lønudviklinger over tid skal derfor foretages med en vis varsomhed – i særdeleshed inden for branchen *Fiskeri, fangst og landbrug*, men også inden for demografiske og geografiske undergrupper, hvor en relativ stor andel er indhandlende fangere og fiskere. Procedureændringen skønnes derimod ikke at have væsentlig betydning for opgørelserne over antallet af beskæftigede personer i gruppen.

Der er i sagens natur en vis usikkerhed forbundet med den imputerede beskæftigelse. Idet selvangivelserne – og derved indkomstregistret – er årsopgjort, er det ikke muligt ud fra disse data at periodisere den imputerede beskæftigelse. En person kan på få måneder optjene en relativ høj årsløn, der alene indikerer, at vedkommende har været i beskæftigelse i alle 12 måneder det pågældende år. Omvendt kan en person også være løst beskæftiget i alle 12 måneder, men hvis indkomsten herfra er tilstrækkelig beskeden, vil det ikke blive fanget i imputeringen.

Idet beskæftigelsen brancheopdeles med udgangspunkt i arbejdsgivernes registrerede brancher i Grønlands Erhvervsregister, hviler nøjagtigheden i den branchefordelte beskæftigelse på, hvor præcist de enkelte virksomheder er brancheplaceret i GER. På det punkt vurderes GER overordnet set at være retvisende. Denne opdelingsmetode har dog en væsentlig begrænsning, der forekommer i de tilfælde, hvor virksomheder har flere forskelligartede aktiviteter, der reelt set burde være inddelt i forskellige brancher. Denne fejlkilde er forsøgt begrænset ved at gå fra den stringente brancheinddeling i GER til den brancherelaterede inddeling beskrevet i Afsnit 2.2.

De største offentlige arbejdsgivere, Selvstyret og kommunerne, dækker en lang række forskellige arbejdsfelter såsom undervisning, sundhedsvæsen og administration. Som lønudbetalende arbejdsgivere optræder de dog kun som én enkelt arbejdsgiver hver især, hvorfor beskæftigelsen inden for hver enkelt af disse enheder ikke – med det anvendte datagrundlag – kan brancheinddeles efter aktivitet. Al beskæftigelse fra disse arbejdsgivere er derfor klassificeret som "*Offentlig administration og service*". For udspecificering af beskæftigelsen i den offentlige sektor henvises til Grønlands Statistiks seneste udgivelse af opgørelser over *Offentlige ansatte*. Disse opgørelser er dannet direkte ud fra det offentlige lønsystem, og da der er tale om forskellige datakilder og opgørelsesmetoder, er tallene i de to statistikker ikke sammenlignelige.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Søren W. Børgesen

E-mail: swbo@stat.gl

Arbejdsmarked

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

